

Bijlage 2. Schematische aanpak in de lessen

In het schema lees je welke aanpak per les wordt gebruikt. Door aan de slag te gaan met de factoren (kennis, vaardigheden en attitudes) en determinanten, wordt gewerkt aan het behalen van de doelen.

Les 1 Seksualiteit (seks, liefde en porno)

Factor	Determinanten.	Lesonderdelen	Aanpak
Kennis t.a.v. hulp vragen bij vragen of problemen	De jongens... ... Weten dat ze terecht kunnen bij Qpido met vragen of problemen	1.1 Introductie	<ul style="list-style-type: none"> - Actieve informatieverwerking - Persoonlijke ervaringen - Spelvormen waarbij jongens stelling moeten nemen - Zelfevaluatie - Groepsgesprek - Gedrags-therapeutische technieken, zoals afwegen van voor- en nadelen (Brug et al., 2007). -Modelling
<i>Attitude</i> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	... Voelen zich veilig om te praten over relaties en seksualiteit.	1.1 Introductie 1.2 Regels 1.7 Seksquiz	
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	... Kunnen hun eigen positieve eigenschappen en talenten benoemen.	1.8 Wat heb ik te bieden	
Kennis over prettig en veilig communiceren via sociale media	... Zijn bekend met de risico's van het versturen van foto's via sociale media.	1.5 Film: Porno, seks, liefde, deel 2	
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	... Zijn zich bewust van hun waarden en normen t.a.v. de liefde.	1.5 Film: Porno, seks, liefde, deel 2	
Kennis t.a.v. communiceren over seksualiteit	...Ervaren dat andere jongens met dezelfde thema's bezig zijn m.b.t. porno, seks en liefde.	1.4 Film: Porno, seks, liefde, deel 1 1.5 Film: Porno, seks, liefde, deel 2	
Kennis over seksueel plezier	... Weten wat seksualiteit betekent en dat dit meer is dan alleen seks.	1.3 Woordspin seksualiteit 1.7 Seksquiz	
<i>Attitude</i> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	... Zijn zich bewust van wat zij belangrijk vinden in een relatie.	1.9 Mijn ideale partner	
Kennis over seksueel plezier	...Kunnen de verschillen noemen tussen porno vs. echte seks. .. Weten dat porno een vertekend beeld geeft van seks.	1.4 Film: Porno, sex, liefde deel1 1.6 Film: Real vs Fake	
Kennis over diversiteit in seksuele voorkeur	...Weten wat zij belangrijk vinden in hun ideale partner.	1.9 Mijn ideale partner	
<i>Attitude</i> t.a.v. hulp vragen bij vragen of problemen	... zijn zich bewust dat het heel normaal is om vragen te hebben over seksualiteit.	1.1 Introductie 1.2 Regels 1.7 Seksquiz	

Les 2 Seksuele diversiteit & mannelijkheid

Factor	Determinanten	Lesonderdelen	Aanpak
<i>Attitude</i> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	... Voelen zich veilig om te praten over relaties en seksualiteit.	2.1 Welkom	<ul style="list-style-type: none"> - Actieve informatieverwerking - Persoonlijke ervaringen - Spelvormen waarbij jongens stelling moeten nemen - Zelfevaluatie - Groepsgesprek - Gedrags-therapeutische technieken zoals afwegen van voor- en nadelen - Rollenspellen
Kennis over seksuele- en genderdiversiteit	... Zijn bekend met de werking, uiterlijk en de verschillen van de vagina en penis. ... Zijn zich bewust van de ontwikkeling van het mannelijk en het vrouwelijk lichaam.	2.2 Vagina en penis informatie	
Kennis over veilig vrijen	... Weten hoe je een condoom correct kunt gebruiken ... Weten de werking van anticonceptie en voorbehoedsmiddelen ... Weten waar men anticonceptie en voorbehoedsmiddelen kan krijgen	2.3 Veilig vrijen – de anticonceptiekoffer en SOA's	
Kennis t.a.v. hulp vragen bij vragen of problemen	... Weten waar zij terecht kunnen voor vragen of problemen rondom anticonceptie en voorbehoedsmiddelen	2.3 Veilig vrijen – de anticonceptiekoffer en SOA's	
<i>Attitude</i> t.a.v. veilig vrijen	... Zijn zich bewust van de gevolgen van onveilig vrijen. ...hebben nagedacht over gebruik van de morning-afterpil, condoomgebruik en andere anticonceptie	2.3 Veilig vrijen – de anticonceptiekoffer en SOA's	
<i>Attitude</i> t.a.v. communiceren over seksualiteit	...staan open voor een gesprek over veilig vrijen, condoomgebruik en gebruik van anticonceptie	2.3 Veilig vrijen – de anticonceptiekoffer en SOA's	
Kennis over seksuele- en genderdiversiteit	... Weten dat er verschillen en overeenkomsten zijn tussen mannen en vrouwen.	2.4 Mannen en vrouwen	
<i>Attitude</i> t.a.v.	... Zijn zich ervan bewust	2.4 Mannen en vrouwen	

seksuele – en genderdiversiteit	dat er meer overeenkomsten dan verschillen zijn tussen mannen en vrouwen.		
Kennis over seksuele- en genderdiversiteit	...Weten wat transgender, travestie, transseksueel en genderdysforie betekent.	2.5 Genderkoek	
Kennis over diversiteit in seksuele voorkeur	... Weten dat je op deze leeftijd je seksuele oriëntatie aan het ontdekken bent.	2.5 Genderkoek 2.7 Film: Jong Out Proud	
<i>Attitude</i> t.a.v. diversiteit in gevoelens, wensen en grenzen	... Erkennen dat er meerdere vormen van relaties en seksuele voorkeuren bestaan.	2.5 Genderkoek	
<i>Attitude</i> t.a.v. diversiteit in gevoelens, wensen en grenzen	... Weten dat je op verschillende geslachten kan vallen.	2.5 Genderkoek 2.7 Film: Jong Out Proud	
<u>Vaardigheden</u> m.b.t. respectvol kunnen communiceren met de ander	... Zijn met elkaar in gesprek zijn over normen, waarden en verwachtingen die kunnen spelen bij seksuele diversiteit.	2.5 Genderkoek 2.6 Stellingen LHBT	
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	... Zijn met elkaar in gesprek zijn over normen, waarden en verwachtingen die kunnen spelen bij seksuele diversiteit.	2.5 Genderkoek 2.6 Stellingen LHBT	

Les 3 Wensen en grenzen

Factor	Determinanten	Lesonderdelen	Aanpak
Kennis t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	...Weten wat seksueel misbruik is en dat zij zelf slachtoffer kunnen worden ...Weten dat slachtoffers van seksueel misbruik zich niet hoeven schamen ...Benoemen wat straatintimidatie is en wat de gevolgen kunnen zijn.	3.1 Welkom 3.2 Straatintimidatie	- Actieve informatieverwerking - Persoonlijke ervaringen - Spelvormen waarbij jongens stelling moeten nemen - Zelfevaluatie - Discussie - Gedrags-
Kennis t.a.v. wensen en grenzen van de ander	...Benoemen wat straatintimidatie is en wat de gevolgen kunnen zijn.	3.2 Straatintimidatie	therapeutische technieken - Lichaamsgerichte- en stemoefeningen
<i>Attitude</i> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	...Erkennen dat gedragsregels, normen en waarden in jongensgroepen kunnen spelen	3.2 Straatintimidatie 3.3 Omgaan met vrouwen (sociogram)	- Rollenspellen - Gerichte oefenopdrachten - Modelling
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	...Kunnen hun mening geven over bepaalde gedragsregels, normen en waarden.	3.2 Straatintimidatie 3.3 Omgaan met vrouwen (sociogram)	
<i>Attitude</i> t.a.v. wensen en grenzen van de ander	...Erkennen dat bepaalde gedragsregels, normen en waarden in jongensgroepen niet prettig zijn voor vrouwen ...Zijn zich bewust dat toestemming, gelijkwaardigheid en vrijwilligheid belangrijk zijn	3.2 Straatintimidatie 3.3 Omgaan met vrouwen (sociogram)	
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. wensen en grenzen van de ander	...Kunnen hun mening geven over gedragsregels, normen en waarden die zij belangrijk vinden	3.2 Straatintimidatie 3.3 Omgaan met vrouwen (sociogram)	
<i>Attitude</i> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	...Aanvaarden dat eigen keuzes maken waardevoller is dan met een groep meelopen.	3.2 Straatintimidatie 3.3 Omgaan met vrouwen (sociogram)	
Kennis m.b.t. online prettig en veilig kunnen	...Weten hoe ze iemand op een goede manier kunnen aanspreken	3.2 Straatintimidatie 3.3 Omgaan met vrouwen (sociogram)	

communiceren	offline en online	
<u>Vaardigheden</u> m.b.t. respectvol kunnen communiceren met de ander	...Nadenken over het onderscheid tussen leuke en niet leuke manieren om een meisje te benaderen	3.2 Straatintimidatie 3.3 Omgaan met vrouwen (sociogram)
<u>Vaardigheden</u> m.b.t. kunnen communiceren over seksualiteit	...In gesprek gaan over seksueel misbruik	3.4 Film: Goed Fout Deel 1 3.5 Film: Goed Fout Deel 2 3.6 #Geenzin
<i>Attitude</i> t.a.v. hulp vragen bij vragen of problemen	...Aanvaarden dat het bespreekbaar maken van seksueel misbruik belangrijk is.	3.4 Film: Goed Fout Deel 1 3.5 Film: Goed Fout Deel 2 3.6 #Geenzin
<i>Attitude</i> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	...Erkennen dat het aangeven van grenzen ingewikkeld kan zijn.	3.4 Film: Goed Fout Deel 1 3.5 Film: Goed Fout Deel 2 3.6 #Geenzin
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	...Reageren respectvol op beelden van ongewenste seksuele gebeurtenissen	3.4 Film: Goed Fout Deel 1 3.5 Film: Goed Fout Deel 2 3.6 #Geenzin
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. wensen en grenzen van de ander	...Reageren respectvol op beelden van ongewenste seksuele gebeurtenissen	3.4 Film: Goed Fout Deel 1 3.5 Film: Goed Fout Deel 2 3.6 #Geenzin
<u>Vaardigheden</u> m.b.t. respectvol kunnen communiceren met de ander	...Reageren respectvol op beelden van ongewenste seksuele gebeurtenissen	3.4 Film: Goed Fout Deel 1 3.5 Film: Goed Fout Deel 2 3.6 #Geenzin
<i>Attitude</i> t.a.v. wensen en grenzen van de ander	...Erkennen dat het aangeven van grenzen ingewikkeld kan zijn.	3.4 Film: Goed Fout Deel 1 3.5 Film: Goed Fout Deel 2 3.6 #Geenzin
Kennis t.a.v. criteria die nodig zijn voor gezonde, gewenste, gelijkwaardige en plezierige seksualiteit en relaties	...Leren de criteria van het vlaggensysteem ...Passen de criteria toe op de situatie in de film	3.5 Film: Goed Fout Deel 2
<i>Attitude</i> t.a.v. communiceren over seksuele gebeurtenissen	...Erkennen het belang van praten over seksuele gebeurtenissen	3.6 #Geenzin
Kennis t.a.v. hulp vragen bij vragen of problemen	...Weten waar ze terecht kunnen bij vragen rondom seksualiteit (seksueel misbruik).	3.6 #Geenzin 3.7 Afsluiting en vragenenvelop

Les 4 Sociale media en veiligheid

Factor	Determinanten	Lesonderdelen	Aanpak
Kennis t.a.v. eigen wensen en grenzen	...Weten dat eigen wensen in conflict kunnen zijn met de wensen van de ander	4.2 Film: Nee No Njet	- Actieve informatieverwerking - Persoonlijke ervaringen
<i>Attitude</i> t.a.v. wensen en grenzen van de ander	...Leren dat teleurstelling of boosheid het niet rechtvaardigt om over iemand anders grens heen te gaan	4.2 Film: Nee No Njet	- Spelvormen waarbij jongens stelling moeten nemen - Zelfevaluatie - Discussie
Kennis over seksueel plezier	...Nadenken over leuke en minder leuke kanten van (eigen) gedrag op internet en sociale media. ...Leren wat Sexting, Grooming en strafbaar is. ...Leren dat gedrag nu invloed heeft op hun leven later.	4.3 Sexting & Grooming	- Gedrags-therapeutische technieken - Gerichte oefeningen - Modelling
Kennis over prettig en veilig communiceren via sociale media	...Nadenken over leuke en minder leuke kanten van (eigen) gedrag op internet en sociale media. ...Leren wat Sexting, Grooming en strafbaar is. ...Leren dat gedrag nu invloed heeft op hun leven later.	4.3 Sexting & Grooming	
<i>Attitude</i> t.a.v. prettig en veilig communiceren via sociale media	...Aanvaarden dat het doorsturen van naaktfoto's niet oké is.	4.3 Sexting & Grooming 4.4 Risico's internet	
<i>Attitude</i> t.a.v. wensen en grenzen van de ander	...Aanvaarden dat het doorsturen van naaktfoto's niet oké is.	4.3 Sexting & Grooming 4.4 Risico's internet	
<u>Vaardigheden</u> m.b.t. respectvol kunnen communiceren met de ander	...Nadenken over het eigen handelen t.a.v. Sexting en Grooming.	4.3 Sexting & Grooming 4.4 Risico's internet	
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	...Nadenken over het eigen handelen t.a.v. Sexting en Grooming.	4.3 Sexting & Grooming 4.4 Risico's internet	
Kennis over seksueel plezier	...Nadenken over leuke en minder leuke kanten van (eigen) gedrag op internet en sociale media. ...Weten dat gedrag nu invloed heeft op hun leven later.	4.4 Risico's internet	
Kennis t.a.v. eigen	...Leren dat zijn gedrag nu	4.5 Verhaal Karim Pay-	

gevoelens, wensen en grenzen	invloed heeft op zijn leven later.	date
<u>Vaardigheden</u> t.a.v. eigen gevoelens, wensen en grenzen	...Nadenken over de lange termijn gevolgen van snel geld verdienen.	4.5 Verhaal Karim Pay-date
Kennis t.a.v. hulpvragen bij vragen of problemen	...Weten waar ze terecht kunnen bij vragen rondom seksualiteit	4.6 Afronding en vragen

Ouder- en docentenvoorlichting

Het betrekken van docenten en ouders bij een interventie draagt bij aan de effectiviteit (Foolen, Ince, Baat, & Daamen, 2012). Door psycho-educatie bied je als voorlichter tijdens de ouderbijeenkomst informatie, steun en advies over de seksuele ontwikkeling van kinderen. Tevens geef je advies aan ouders en docenten hoe je met kinderen het gesprek aangaat over thema's gerelateerd aan seksualiteit. Het betrekken van docenten en ouders door hen kennis te laten maken met de methode van het vlaggensysteem draagt bij aan het kunnen duiden van seksueel grensoverschrijdend gedrag en het adequaat reageren op seksueel gedrag (Frans et al., 2011). Een beschermende factor voor gezond seksueel gedrag is een warm gezinsklimaat waar openheid, controle, affectie en steun is (Hoing & Oosten, 2009). Met de voorlichting wordt geprobeerd ouders hiervan bewust te maken en om handvatten te geven voor het bespreekbaar maken van seksualiteit en relaties.

Factor	Determinanten	Les	Aanpak
Kennis over gezonde seksuele ontwikkeling	...Hebben kennis over gezonde seksuele ontwikkeling.	Presentatie Ouders Presentatie Docenten	-Actieve informatieverwerking -Gerichte oefeningen
Kennis over sociale omgeving	... Weten waar zij terecht kunnen voor overleg en het aanmelden voor ambulante hulpverleningstrajecten.		
<i>Attitude</i> t.a.v. het bespreken van seksualiteit	... Staan positief tegenover het bespreken van seksualiteit.		
<u>Vaardigheden</u> in het signaleren en reageren	...Kunnen seksueel grensoverschrijdend gedrag signaleren en hierop passend reageren.		